

Wprowadzenie do dokumentu Europass – Paszport Językowy



Dokument Europass – Paszport Językowy jest jednym z pięciu dokumentów wchodzących w skład Portfolio Europass, a także częścią Portfolio Językowego. Posiada dwie główne funkcje: pedagogiczną (podniesienie motywacji osób uczących się języków, pomoc w uświadomieniu celów związanych z nauką, planowanie toku nauki, pomoc w samodzielnym uczeniu się) i dokumentacyjną (udokumentowanie sprawności językowej w sposób zrozumiały, wyczerpujący, przejrzysty i wiarygodny, umożliwienie przekazania informacji o poziomie zaawansowania w nauce jednego lub więcej języka obcego w sposób szczegółowy i porównywalny w skali międzynarodowej, informacja dotyczy całości wykształcenia, bez względu na to, czy zostało zdobyte w ramach formalnego kształcenia czy poza nim).

Dokument Europass – Paszport Językowy jest osobistym dokumentem ucznia. Pozwala mu samodzielnie zaprezentować najpełniejsze informacje na temat swoich aktualnych kompetencji językowych i interkulturowych w każdym ze znanych mu języków. Jest w nim miejsce na odnotowanie istotnych wydarzeń szkolnej i pozaszkolnej nauki języków, wpisanie najważniejszych świadectw językowych oraz na zaznaczenie stopnia zaawansowania w każdym ze znanych mu języków, z uwzględnieniem umiejętności cząstkowych.

Poniżej przedstawiamy przykładowy scenariusz zajęć z języka angielskiego dla etapu ponadgimnazjalnego, wprowadzający tematykę Paszportu Językowego jako środka dydaktycznego umożliwiającego określenie poziomów biegłości językowej.

Czas trwania: 45 minut

Cel główny: określenie poziomu biegłości językowej uczniów

Cele operacyjne:

- uczeń zapoznaje się z możliwościami Paszportu Językowego;
- uczeń ćwiczy mówienie o własnych umiejętnościach i kwalifikacjach;
- uczeń doskonali umiejętność czytania ze zrozumieniem;
- uczeń jest w stanie określić swój poziom biegłości językowej na podstawie tabeli samooceny;
- uczeń wykorzystuje dialogi sytuacyjne do ćwiczenia porozumiewania się w obcym języku.

Cele kształcenia:

- świadomość istnienia i użyteczności Paszportu Językowego;
- rozróżnianie poziomów biegłości językowej;
- umiejętność określenia swojego poziomu biegłości językowej.

Pomoce dydaktyczne:

- kserokopia ankiety dla każdego ucznia – załącznik 1.;
- kserokopia tabeli samooceny dla każdego ucznia – tabela poziomów biegłości językowej opracowana przez Radę Europy (CEFR), materiał dostępny na stronie www.jows.pl;
- wydruk listy umiejętności – materiał dostępny na stronie www.jows.pl;
- rzutnik lub projektor.

Przebieg lekcji:**CZĘŚĆ 1: WSTĘP (CZAS TRWANIA – 10 MINUT)**

Wytlumacz uczniom, że Europass jest zbiorem dokumentów, które ułatwiają określenie i zaprezentowanie umiejętności, doświadczenia zawodowego oraz kompetencji w sposób jasny i zrozumiały na terenie całej Europy. Na portfolio składają się następujące dokumenty: Europass – CV, Europass – Paszport Językowy, Europass – Mobilność, Europass – Suplement do Dyplomu, Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe. Podczas zajęć skupiać się będą nad jednym z tych dokumentów, który może być wypełniony przez nich samodzielnie także w przyszłości. Dodaj, że dokument ten jest opisem pewnego typu umiejętności – nie zdradzaj jeszcze jego nazwy!

Rozdaj uczniom kopię ankiety (załącznik 1.), a następnie poproś uczniów o powstanie i odnalezienie w klasie osób, które spełniają wymienione na liście warunki – mają na to 5 minut.

Przypomnij im podstawowe struktury zadawania pytań (m.in. *Can you...? How well do you...? How good are you at...? Which is your favourite...? Which ... do you like most?* itp.).

W momencie, gdy uczniowie odnajdą te cechy u swoich rówieśników i uzupełnią luki w ankiecie, poproś ich o podzielenie się uzyskanymi informacjami. Dodatkowo, zachęć ich, by opowiedzieli coś więcej o osobach na liście i ich umiejętnościach.

CZĘŚĆ 2 (CZAS TRWANIA – 10 MINUT)

Wyjaśnij uczniom strukturę, cel oraz wykorzystanie Paszportu Językowego. Opowiedz im o europejskich poziomach znajomości języków i wyjaśnij różnice w stosunku do szkolnego systemu oceniania.

Podziel klasę na pięć grup. Każda z grup będzie pracować nad jedną z kompetencji wyszczególnionych w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego (słuchanie, czytanie, interakcja, produkcja i pisanie). Rozdaj zbiór opisów każdej z kompetencji do właściwych grup i poproś uczniów o ułożenie poziomów od najniższego do najwyższego, bazując jedynie na ich opisie.

Zachęć uczniów do porównania wyników oraz wyjaśnienia wyborów, a także do ewentualnej dyskusji nad propozycjami zmian wybranej kolejności.

Wyświetl tabelę samooceny i porównaj wyniki.

CZĘŚĆ 3 (CZAS TRWANIA – 10 MINUT)

Zaproponuj uczniom, by samodzielnie określili swój poziom biegłości językowej w kategorii mówienia, czyli interakcji i produkcji, za pomocą listy umiejętności (materiał dostępny na stronie www.jows.pl). Na tym etapie edukacji prawdopodobnie interesować ich będzie zakres A1-A2 lub A1-B1.

CZĘŚĆ 4 (CZAS TRWANIA – 15 MINUT)

Zapytaj wybranych uczniów, który z poziomów biegłości odpowiada ich znajomości języka oraz które „potrafię” zaznaczyli na liście. Zaaranżuj proste sytuacje dialogowe, w których uczniowie w parach będą mogli zaprezentować swoją biegłość językową w danej kategorii.

CZĘŚĆ 5

Zbierz listy umiejętności oraz wystaw w odpowiedniej rubryce swoją ocenę konkretnej zdolności danego ucznia.

ZAŁĄCZNIK 1. – WZÓR ANKIETY

Find someone in your class who...

	Name	Which	How well
...can play a musical instrument.			
...can sing			
...do martial arts			
...speaks two or more foreign languages			
...can swim			
...can paint or draw			
...can dance			

Aplikacja online do wypełniania Paszportu Językowego:
<http://europass.cedefop.europa.eu>

Zachęcamy także wszystkich nauczycieli języków obcych do skorzystania z materiałów pomocniczych wydanych na płycie CD na temat możliwości wykorzystania Paszportu Językowego i CV podczas lekcji języków obcych w szkołach różnych typów. Płyta zawiera przykładowe scenariusze i konspekty lekcji, a także informacje na temat polityki językowej w Europie oraz znaczenia znajomości języków obcych na rynku pracy. Płyta przeznaczona jest dla nauczycieli języka angielskiego, francuskiego i niemieckiego – rozsyłana bezpłatnie przez Krajowe Centrum Europass (po zamówieniu e-mailowym lub telefonicznym).